

Кава-сутра
Василь Врублевський

Сюжет цього твору ніби й невибагливий – в його основу покладено традиційний любовний трикутник: чоловік – дружина – коханка. І сама дія розгортається нібито тривіально, не обіцяючи якихось особливих чи карколомних перипетій, але нагла смерть чоловіка зводить жінок-суперниць до купи. Негадано стосунки, які виникають між ними, переростають у щось більше, ніж дружба.

Василь Врублевський

Кава-сутра

трАКТат

Персонажі

Роман.

Ната.

Маргарита (вона ж Марго).

А К Т

перший

Кімнатка. Вікно. Телевізор. На телевізорі – кришталева ваза. У вазі – трійко гвоздик.

Шафа. Журнальний столик. Два стільці. Крісло-гойдалка. Диван.

Чоловік років сорока (із невеликим доважком). Сидить на дивані і гортає журнальчика. Гортає мляво, ніби знічев'я. Вряди-годи, одначе, на обличчі його з'являється щось віддалено подібне на зацікавленість. Але й насправду – лише віддалено подібне. Схоже, цим гортанням він просто збавляє час.

Думки його (і це вже не здогад, а очевидність) кошлатяться деінде. Найвірогідніше – вони невловимі навіть для нього самого, й навряд чи зміг би він із певністю сказати, де вони саме, які вони і про що...

Та ось раптом чоловік міниться в очах, брови смикаються, губи стискаються.

Подив? Збентега? Неймовірність негаданого відкриття? Враженість і ураженість тим відкриттям? Спалах?

Так, спалах. Але: чого? Не банального ж прозріння!..

Він і сам нічого з того не розуміє, йому несила те збагнути. Якби зміг, якби здужав збагнути – то й насправді було б... ніщо інше, як банальне прозріння...

Поволі, неквапно плине час.

Поволі, неквапно сіпаються чоловікові вуста. І здається, немовби все в ньому тільки й чекало цього заледве помітного поруху, бо одразу ж по тому чоловік рвучко смикає плечем (ніби стріпує заціпеніння), відкладає убік читиво і тихо, умировотворено, навидивовиж рівним голосом промовляє:

«Жінкам, котрі люблять мене,
Це безумне безумство прощаю, —
Бо ж не відають, що творять!»

Якийсь (зовсім недовгий) час сидить у задумі. Затим на вуста набігає посмішка, в якій однаковою мірою можна розгледіти і зверхність, і розгубленість, і... і... Та все що завгодно!

Побіч, із дверей, виставивши поперед себе тацю, з'являється («Випливає лебідочка біла

на плесо, де лебідь чека...») Ната.

НАТА. А ось і я!

РОМАН. Нарешті!

НАТА. Що, знудився?

РОМАН. А як ти гадаєш?

НАТА. Я не циганка, щоб гадати. Я знаю, що знудився. Але, погодься, моєї вини у цьому ніц нема – ти ж прийшов так несподівано, без попередження! (Ставить тацю на стіл). На жаль, нічого не вдієш: хочеш не хочеш, а доведеться ще трішечки понудьгувати – я знову щезаю у напрямку кухні.

РОМАН. Це зайве! Не треба нічого видумувати, я не голодний.

НАТА. Мене це не обходить. Маю гандж приймати гостей як годиться.

РОМАН. Облиш, який ще гість! Зайшов просто посидіти з тобою, побалакати...

НАТА. Що, тільки побалакати?

Сідає з протилежного краю дивана, розгладжує на колінах квітчастий халат.

РОМАН. Ну... Не тільки...

НАТА. Цікаво-цікаво! А що ще?

РОМАН. Давно не бачилися... Скучив...

НАТА. Навіть так?

РОМАН. Так...

НАТА. Ох, який пасаж! Ще трохи – і повірю.

РОМАН(здивовано). Про що це ти?

НАТА. Та все про те ж!

Закидає голову, заплющує очі і, схрестивши долоні внизу живота, декламує:

А лібідо після обіду
Втамування, либонь, вимагає.
Втамувати лібідо після обіду —
Все одно що утратить до раю!

РОМАН(розгублено). О!.. Ти... Ти...

НАТА. Ну-ну, не затайся! Це не в твоєму стилі!

РОМАН. Ти непередбачувана...

НАТА. Хіба це погано? Кажуть же: чим більше в жінці непередбачуваного, тим вона бажаніша...

РОМАН(робить спробу перейнятися її настроєм). Так-то воно так, одначе...

НАТА. Що – одначе?

РОМАН. Дивно! Цей вірш... З яких це пір ти стала захоплюватися поезією?

НАТА. А що, це кепсько?

РОМАН. Кепсько? Ні! Але... Ти змінилася...

НАТА. На краще? На гірше?

РОМАН. Розкутішою стала...

НАТА. Тобі це не подобається?

РОМАН. Та ні, ні... Тобто, навряд...

НАТА. Тебе не збагнути! Не погано, але й не добре... Якась суцільна невизначеність. Зате ти не змінився. Аніскілочки! Ні на грамінку!

РОМАН. А що ж ти хочеш? Я вже давно не хлопчик. У моєму віці належить остерігатися

різких рухів...

НАТА. Твоя дотепність, любий, не вражає! Власне, це й не дотепність навіть, а лише намагання виглядати дотепним. Цілковито даремне, зауваж, намагання.

РОМАН. Даремне?

НАТА. Атож, даремне! Бо годі сподіватися на успіх: нещира, награна бадьорість не викличе в моїй душі нічого з того, на що ти сподівався б!

РОМАН(збентежено). Схаменися, поки у мене дах не зсунувся! Шекспіра начиталася?

НАТА. Шекспір? При чому тут Шекспір?

РОМАН. При чому? А ти послухала б себе! (Намагається імітувати Натин голос.) «Годі сподіватися на успіх, бо награна твоя бадьорість в моїй душі не викличе нічого»... Майже Офелія!

НАТА. О, це так мило із твого боку! Офелія... Що ж, я втішена. Їй-бо, втішена. Все-таки Офелія – це ліпше, аніж Дунька для забав.

РОМАН. Облиш!

НАТА. Що – облишити?

РОМАН. Усе!

НАТА. Усе?

РОМАН. Нато! Ти ж розумна жінка. Навіщо ці балачки про старі болячки? Ми ж домовилися більше не торкатися цієї теми... Ані тобі, ані мені такі розмови не потрібні, це ж очевидно!

НАТА. Оче-видно! Тобто: те, що бачиш. Так? Але ж ти дивишся на світ своїми очима, а я – своїми. Отже, ми й бачимо усе по-різному...

РОМАН. Ну!.. Це ти вже заглибилась у хащі. Відкинь ти, бога ради, це своє філософствування. До життя треба ставитися простіше!

НАТА. Так-так. Але мені здається, що я й так все спрощую. Далі вже просто нікуди. Ось ти говориш, що я нібито розкутішою стала. Але ж ні, Романе, ні! Не розкутішою я стала, а брутальнішою. Брутальнішою, розумієш? Я для себе усе вже до того спростила, загнала у такі примітивні схеми, що на часі вжахнутися...

РОМАН. Цікаво, цікаво.

НАТА. Нічого цікавого!

РОМАН. Цікаво: куди ти хилиш? У мене таке враження, ніби ти запоялася наговорити мені добрячу кіпу бридкостей про себе, викликати в мені зневагу і у такий спосіб здихатися мене.

НАТА. Отакої! Мій любий ловеласе, запам'ятай одну важливу річ: коли приходиш до коханки – головне не налякати її тим, що ти залишишся назавжди.

РОМАН(ошелешено). Нато!.. Ради бога!.. Звідки цей цинізм?

НАТА(ніяк не реагуючи на Романову репліку). Невже ти думаєш, що коли б я хотіла тебе здихатися, то не знайшла б іншого, не настільки примітивного, способу? Думаєш, не змогла б обійтися без зайвих слів? Та я б просто не відчинила тобі двері – от і все.

РОМАН. Ну, двері... Це несерйозно... Хоча! Ти жінка. А це у манері жіноцтва взагалі: набрид чоловік, законний чи коханець, – ату його, нічого з ним панькатися...

Кінець ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (<https://www.litres.ru/vasil-vrublevskiy/kava-sutra/?lfrom=362673004>) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.